

Čís. 4955.

Zasílatel jest práv zákazníkú náhradou škody, neoznamil-li mu, že předmět, dopravovaný na veletrh, byl poškozen, bezodkladně po té, kdy to zjistil.

(Rozh. ze dne 22. dubna 1925, Rv I 470/25.)

Žalobce domáhal se na žalovaném zasílateli náhrady škody, ježto ho žalovaný nezpravil v čas o tom, že stroj, zaslaný na veletrh, se poškodil, čímž se stalo, že žalobce nemohl již včas poškozený stroj nahraditi jiným. O b a n i ž š í s o u d y uznaly žalobní nárok důvodem po právu, o d v o l a c í s o u d z těchto důvodů: Žalovaná firma jako zasílatelka ručí dle čl. 380 obch. zák. za škodu, která vznikne ze zanedbání péče řádného kupce nejen při přijetí a uschování zboží, nýbrž vůbec při provedení převzatého zaslání zboží. Správce filiálky žalované firmy jako svědek potvrdil, že 7. srpna 1923 při otevření bedny seznal, že stroj jest rozbit a nikoliv, jak odvolání tvrdí, že na stroji jest něco zlomeno. Náleželo proto žalované jako zasílatelce, aniž by musla další poškození podrobně zjišťovati, by žalobce ihned o poškození (rozbití) stroje, jež zástupce její viděl, zpravila. To tím více, když šlo o stroj, který na veletrhu měl býti vystaven. Nestačilo, že žalovaná, by práva žalobcova proti povozníkú hájila, dala sepsati 8. srpna tak zvaný domácí protokol o poškození stroje. Žalovaná firma, ač škodu zjistiti dala dne 8. srpna 1923 domácím protokolem, ani žalobci, ačkoliv, jak sama v odvolání přiznává, stroj v čas vyměnění mohl, o rozbití stroje nedala věděti. Že žalovaná sama měla za to, že má žalobce vyrozuměti, vychází z toho, že, jak sama uvádí, úředník její opětovně ve středu 8. srpna odpoledne, ve čtvrtek a v pátek stánek žalobcův na veletržišti vyhledával. Žalovaná, když do otevření veletrhu (11. srpna) zbývalo jen několik dnů, tím spíše měla žalobce o poškození stroje vyrozuměti, by potřebné za účelem vystavení jiného stroje zaříditi mohl. Odvolání tvrdí, že, kdyby byl žalobce poslal montéry do L. již ve čtvrtek 9. srpna, mohl telegraficky zaříditi posláni stroje náhradního, že tedy škodu sám zavinił. Odvolání přehlíží, že žalobce neměl k tomu příčiny, vysílati montéra dříve. Neboť o tom nevěděl, že stroj jest již dopraven do jeho stánku na výstavišti, a stroj, jak jest prokázáno, v několika hodinách mohl býti postaven a zmontován. Ovšem, kdyby byla žalovaná poškození stroje žalobci ihned oznámila, jak bylo její povinností dle čl. 380 obch. zák., byl by mohl žalobce náhradní stroj v čas opatřiti. Jest dále prokázáno, že náhradní stroj, když se žalobce o jeho poškození dověděl, mohl se dostat z nádraží v L. na veletrh teprve ve čtvrtek 16. srpna, takže by byl na veletrhu zůstal jen dva dny. Mimo to výměna stroje v době veletrhu, jak prokázáno, byla již nepřipustnou.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Po právní stránce poukazuje se dovolatelka na správné důvody napadeného rozsudku s tím, že marně se dovolává toho, že tím, že sporný

stroj dopravila na výstaviště, splnila prý veškeré závazky, uložené jí zasilatelskou smlouvou. Dovolatelka přehlíží, že dle čl. 380 obch. zák. ručí za zanedbání péče řádného kupce při provádění převzatého zaslání zboží vůbec, dále, že dle skutkového děje, zjištěného odvolacím soudem, správce filiálky žalované firmy v J. při vyclení sporného stroje neintervenoval jako veletržník, nýbrž jako žalobcův speditér a že dle čl. 387 obch. zák. platí zde obdobně také předpis čl. 365 obch. zák., podle něhož komisionář, kterého dojde zboží v poškozeném stavu, má komitenta bez prodlení o tom zpravit, jinak ručí za škodu tím povstlou (viz Staub, komentář k obch. zák. str. 507). Jelikož odvolací soud zjistil, že správce filiálky dne 7. srpna 1923 při otevření bedny seznal, že stroj jest rozbit, nebylo potřebí, blíže zjišťovati jeho poškození, a stačilo uvědomění žalobce o tomto rozbití, což nevyžadovalo zvláštní odborné znalosti, a bylo povinností žalované firmy, přes to, že stroj již byl na výstavišti.

Čís. 4956.

Exekuční nadzástavní právo, vydobyté na hypotekární pohledávku, jest účinným toliko dle skutečného právního trvání zabavené hypotekární pohledávky. Předpisu čtvrté věty Šu 469 obč. zák. nelze použítí při nabytí exekučního zástavního práva.

(Rozh. ze dne 22. dubna 1925, Rv I 485/25.)

Na domě žalobců bylo vloženo pro manžele Vojtěcha a Kláru V-ovy zástavní právo z nedoplatku kupní ceny 10.000 Kč. V lednu 1923 zaplatili žalobci manželům V-ovým 10.000 Kč, v červnu 1923 bylo vloženo ve prospěch aprovisační komise žalované obce na pohledávku Kláry V-ové 5.000 Kč vnucené právo zástavní za vykonatelnou pohledávku aprovisační komise. Žalobu na obec o zjištění, že pohledávka Vojtěcha a Kláry V-ových proti žalobcům zajištěná na domě penízem 10.000 Kč, zanikla zaplacením, že žalovaná obec jest povinna to uznati a na svůj náklad dáti vymazati zástavní právo váznoucí na pohledávce Kláry V-ové 5.000 Kč ku zajištění pohledávky 185 Kč 70 h — procesní soud první stolice zamítl. Důvody: Dle názoru soudu jest žaloba neodůvodněná, neboť dle Šu 469 obč. zák. ve veřejných knihách zapsané právo zástavní tak dlouho pozůstává, dokud není vymazáno; žalovaná strana nabyla práva zástavního v důvěře v knihu veřejnou, a okolnost, že pohledávka, na níž právo nadzástavní bylo vloženo, zanikla zaplacením, jest bezvýznamnou; žádost žalující strany byla by odůvodněnou pouze v tom případě, kdyby prokázala, že žalovaná strana při nabytí práva nadzástavního věděla o zaplacení pohledávky, na níž bylo nadzástavní právo vloženo, ale to nebylo prokázáno. Odvolací soud uznal podle žaloby. Důvody: Podle ustanovení Šu 469 obč. zák. arci nestačí ke zrušení hypoteky zánik dluhu o sobě a jest naopak hypotekární statek po tak dlouho zavázán, až dluh z pozemkové knihy jest vymazán. Platí to oproti osobě třetí, mající platný